

INSPIRES
RESILIENT TOURISM

SMP EUROPE

Sessio 2: Uudistava matkailutarjonta

Co-funded by
the European Union

This project receives funding from the European Union's
SMP Programme under Grant Agreement No 101181590.

Sisällys

Tämän session tavoitteena on lisätä ymmärrystä erilaisista regeneratiivisista matkailutuotteista ja niiden kehittämisestä.

Avainsanat: regeneratiiviset tuotteet, regeneratiivinen tuotekehitys

Edellytykset regeneratiiviselle tuotekehitykselle

- Ennen kuin matkailuyritys alkaa kehittämään regeneratiivisia matkailutuotteita on tärkeää ymmärtää regeneratiivisen matkailun taustalla vaikuttavaa ajattelua, joka toimii pohjana tuotekehitykselle.

Regeneratiivinen matkailutuote ?

- Regeneratiivinen matkailutuotekehitys voidaan määritellä matkailutuotteiden kehittämiseksi siten, että ne edistävät sen sosiaalis-ekologisen järjestelmän kokonaisvaltaista hyvinvointia, johon pk-yritys on kiinnittynyt, ja vahvistavat järjestelmän kykyä kukoistaa.
  - Matkailutuotteissa ihmiset osallistuvat sen sosiaalis-ekologisen järjestelmän yhteiskehittämiseen, johon pk-yritys on osa.
  - Tuote on vasta luonnon ja yhteisöjen välisen yhteiskehittämisen kumppanuuden alku. Kyse on regeneratiivisen prosessin käynnistämisestä!
- Regeneratiivinen matkailutuote voidaan määritellä kapasiteettia rakentavaksi matkaksi, jonka ideat kumpuavat paikasta ja perustuvat paikallisten ekologisten ja sosiaalisten haasteiden tunnistamiseen..
- Tällä matkalla matkailutuotteita voidaan pitää välineinä parantaa valitun paikan ja yhteisön luonnon- ja ihmisjärjestelmien tilaa.

Regeneratiivinen matkailun periaatteet

- **Periaate 1:** Perustuu ekologiseen maailmankuvaan
- Regeneratiivinen matkailu arvostaa harmonisia suhteita ihmisten ja muun luonnon välillä.
- **Periaate 2:** Hyödynnä elävien systeemien ajattelua
- Regeneratiivisen matkailun lähestymistavat sisältävät laajan joukon sidosryhmiä, joita yhdistää kiinnostus paikan hyvinvointiin. Laajasti ymmärrettynä “matkailun elävän systeemin sidosryhmät” ottavat muutosvoimaisia rooleja, jotka edistävät heidän itsensä, paikkojen ja yhteisöjen uudistumista.
- **Periaate 3:** Tunnista regeneratiivisen matkailupaikan ainutlaatuinen potentiaali
- Regeneratiivinen matkailu keskittyy tunnistamaan ja edistämään sitä, miksi paikat ja yhteisöt voivat kehittyä ainutlaatuisesti – sen sijaan, että keskityttäisiin ongelmiin tai annettaisiin yleisiä ratkaisuja.
- **Periaate 4:** Luo regeneratiivisia paikkoja ja yhteisöjä
- Regeneratiivinen matkailu mahdollistaa positiivisen kokonaisvaikutuksen ekosysteemeihin luomalla olosuhteita, jotka ennallistavat järjestelmiä (paikkoja ja yhteisöjä) ja tukevat niiden jatkuvaa itseuudistumista.
- **Periaate 5:** Tee yhteistyötä kehittyäksesi ja toteuttaaksesi
- Yhteistoiminnallinen osallistuminen on regeneratiivisten prosessien ytimessä ja asettaa harmonian etusijalle kilpailuun nähden.

Bellato , L., Frantzeskaki , N., & Nygaard , CA (2023). Regeneroiva matkailu : käsitteellinen kehys vipuvaikutus teoria ja käytäntö . *Matkailu Maantiede* , 25 (4), 1026-1046.

Alkupiste tuotekehitykselle

- 1) Osallista ihmiset merkitykselliseen vuoropuheluun ja toimintaan, joka herättää henkilökohtaista pohdintaa, vahvistaa yksilöiden välisiä suhteita ja tarjoaa näkökulmia yhteisiin haasteisiin.
- 2) Tunnista alueen ainutlaatuiset ekologiset ja sosiaaliset haasteet, paikan potentiaali sekä yhteisön arvot ja toiveet tuotekehityksen tueksi.
- 3) Tutki, miten pk-yritys voi edistää sosio-ekologisen järjestelmän hyvinvointia pohtimalla, mitä tässä järjestelmässä voidaan uudistaa matkailutuotteita kehittämällä. Millaisia uudistavia prosesseja yritys haluaa käynnistää tässä järjestelmässä?

Ekologinen ja inhimillinen uudistuminen

- Ekologinen uudistuminen tarkoittaa planeetan biosfäärin kykyä rakentaa, ylläpitää, korjata ja uusiutua – toisin sanoen maksimoida elämän kykyä säilyttää oma rakenteensa, tuottavuutensa ja palautuvuutensa.
  - Tuotteen tarkoitus voi liittyä esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden vahvistamiseen, maaperän ja maa-alueiden uudistamiseen, vesistöjen kunnostamiseen tai metsien ennallistamiseen.
- Inhimillinen uudistuminen sisältää sekä yhteisöjen uudistumisen, joka vahvistaa yhteisöjen elinvoimaisuutta, että yksilöllisen uudistumisen, joka edistää parempaa terveyttä ja hyvinvointia.
  - Tuotteen tarkoitus voi liittyä esimerkiksi kulttuuriseen uudistumiseen.

Esimerkki luonnon monimuotoisuuden uudistamisesta

Hawkhill Cottage Resort on kehittänyt uudistavia matkailutuotteita, jotka keskittyvät **vieraslajin, puutarhalupiinin, torjuntaan** . Yritys pitää tärkeänä levittää tietoisuutta siitä, miten lupiini häiritsee alkuperäisiä ekosysteemejä ja kuinka tärkeää lupiinin poistaminen on leviämisen estämiseksi. Yritys järjestää lupiinien poistamiseksi tapahtumia, niin kutsuttuja lupiinitaisteluita, yhteistyössä paikallisten yrittäjien, asukkaiden ja vieraiden kanssa. Lisäksi yritys järjestää lupiiniretriittejä, joihin kuuluu lupiinin poistamista sekä rentoutumisaikaa, lupiinien värjäystyöpaja, niittypiknik sekä lupiiniseppeleiden ja -kimppujen valmistus. (Kuva: Hawkhill)

Esimerkki eläinten hyvinvoinnista

Karelia Cottagesin suomalainen uudistava matkailutuote liittyy **saimaannorpan suojeluun**. Viime talvien vähäisen lumimäärän ja nopeasti muttuvien sääolosuhteiden vuoksi saimaannorpilla on ollut vaikeuksia löytää sopivia luonnonjäälauttoja pesimäpaikalleen. Tämän ohjatun uudistavan matkailutuotteen ideana on auttaa saimaannorppia vähälumisina talvina luomalla keinotekoisia jäälauttoja. Samalla vierailijat oppivat luonnon uudistumisesta ja järviolueen ainutlaatuisesta elämäntavasta. Tuote toteutetaan Kansallispuisto- ja luontosäätiön ohjeiden mukaisesti, ja tuotteen toteutukseen on osallistunut asiantuntijoita ja tutkijoita. (Kuva: Karelia Cottages)

Esimerkki vesistön uudistumisesta

Virolainen Sauga Fishing Village on kehittänyt Sauga-joella **uudistavan kalastusmatkailutuotteensa** nimeltä roskakalastus. Roskakalastus on uusi kalastusmenetelmä, jossa perinteisen kalastuksen sijaan vieraat osallistuvat joen ja rantojen siivoamiseen. Roskia voidaan kalastaa haavien, magneettien ja roskapihtien avulla. Jokainen roskan kerääminen antaa joelle uutta eloa: yhteistyössä Valtion metsänhoitokeskuksen kalankasvatusosaston kanssa nuoria siikoja ja lohia vapautetaan veteen kauden lopussa. Tämän seurauksena vuosina 2022–2024 vieraiden lahjoitusten ansiosta joenpohjaan palautettiin noin 3 000 nuorta kalaa. (Kuva: Visit Pärnu)

Esimerkki kulttuurisesta uudistumisesta

Viron dugout-venepajat ovat merkittävä esimerkki **uudistavista yhteisöpohjaisista ja kulttuurimatkailutuotteista**, sillä ne herättävät henkiin muinaisia taitoja, vahvistavat paikallista identiteettiä ja yhdistävät osallistujat luonnonmateriaaleihin ja -rytmeihin. Tuoteidea perustuu perinteisen dugout-venekäsityötaidon säilyttämiseen ja siirtämiseen, lähes kadonneeseen taitoon, joka on syvästi juurtunut Viron kosteikkokulttuuriin. Paikalliset mestarit johtavat prosessia vahvistaen yhteisön ylpeyttä ja sukupolvien välistä tiedon jakamista. Osallistujat työskentelevät suoraan paikallisen puun kanssa ja saavat käytännönläheistä ymmärrystä luonnon kiertokulusta ja kestävästä materiaalien käytöstä. Tämä on hidas ja mukaansatempaava prosessi, joka herättää sisäistä itsetutkiskelua, yhteistyötä ja yhteyttä paikkaan. (Kuva: Haabjas)

Regeneratiivisten tuotteiden ominaisuudet

- **Oppiminen luonnosta ja yhteisöstä**
  - Uudistavat kokemukset ovat työkalu, jolla vieraita voidaan kouluttaa paikan ja yhteisön ainutlaatuisuudesta sekä sen biologiseen monimuotoisuuteen, ympäristöön, kulttuuriperintöön ja historiaan liittyvistä merkittävistä kysymyksistä.
  - Vierailun jälkeen vieraiden tulisi lähteä inspiroituneina ja motivoituneina tekemään oman osansa uudistavan tulevaisuuden eteen.
- **Yhteiskehittämisellä on merkittävä rooli tuote- ja palvelukehityksessä**
  - Restauraointitöitä, erilaisia teematyöpajoja ja opastettuja retkiä liitetään kokemuksiin
  - Tapahtumat nähdään keinona uudistaa luontoa ja uppoutua kulttuuriin, tuoden yhteen paikallisia ja vieraita.
  - Vapaaehtoistyö on yksi elementti.
  - Erilaisten sidosryhmien osallistumista tarvitaan paikalliset , vieraat , kansalaisjärjestöt , tiedemiehet).
- **Lisää henkistä ja fyysistä hyvinvointia**
  - Moniaistilliset kokemukset ovat välttämättömiä: näe, tunne, kuule, maista luontoa tuotteissa ja palveluissa
  - Hitaan elämäntavan omaksuminen on myös keskeinen osa tuotteita ja palveluita.
  - Luovat matkailuelementit integroidaan tuotteisiin ja palveluihin. Esimerkiksi käsitöiden tekeminen paikallisten käsityöläisten kanssa, tarinankerrontaillat paikallisten kirjailijoiden ja muusikoiden kanssa.

Regeneratiivisia elementtejä voidaan liittää myös muihin tuotteisiin

Majoitus regeneratiivisilla elementeillä

- Suora yhteys luontoon (lasi-iglut, linnunpesät, glamping), luontoon perustuvaa ylellisyyttä
- Vanhojen rakennusten mukautuva uudelleenkäyttö majoitustiloina.
- Kierrätettyjä, uusiokäytettyjä luonnonmateriaaleja, paikallisia suunnittelijoita ja minimalismia sisustuksessa.

Ravintola, jossa on regeneratiivisia elementtejä

- Tavoitteena on parantaa vieraidensa terveyttä ja hyvinvointia ruoan avulla.
- Paikalliset, sesonginmukaiset ja terveelliset raaka-aineet ovat avainasemassa.
- Tekee tiivistä yhteistyötä paikallisen ruokaketjun eri kumppaneiden kanssa ja viljelee itse raaka-aineita puutarhassaan.
- Kunnioittaa paikallisia ruokaperinteitä ja tuo niitä esiin ruoissaan.
- Tarjoaa vieraille ulkoilmaruokailuelämyksiä.

Yhteenveto

- Uudistavan matkailutuotekehityksen lähtökohta poikkeaa ”perinteisten” matkailutuotteiden kehittämisestä. Tuotteet kehitetään parantamaan luonnon ja ihmisten elollisten järjestelmien tilaa.
- On tärkeää ymmärtää, mitä tuotteilla pyritään uudistamaan. Tavoitellaanko tuotteilla luonnon, yhteisön tai yksilöiden uudistumista?
- Tuotteet liittyvät uudistavien prosessien käynnistämiseen luonnossa ja yhteisöissä, vahvistamaan luonnon ja yhteisöjen kykyä kukoistaa!

Tehtävät

- Millaisia paikkalähtöisiä matkailutuotteita voidaan kehittää luonnon ja yhteiskunnan hyvinvoinnin luomiseksi?
- Mitä erityispiirteitä tai haasteita paikalla on, joita voidaan elvyttää?
- Miten yhteisö voi osallistua tuotekehitykseen?
- Kenen muun kanssa voimme tehdä yhteistyötä uudistavien matkailutuotteiden kehittämiseksi?

Pohdi

INSPIRES
RESILIENT TOURISM

SMP EUROPE

Kiitos ajastasi!

*Stay
tuned!*

inspires-tourism.eu

linkedin.com/company/inspires/

facebook.com/INSPIRES-TOURISM

Co-funded by
the European Union

This project receives funding from the European Union's
SMP Programme under Grant Agreement No 101181590.

